

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นและความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ กรณีศึกษา : สมาชิกชมรมผู้สูงอายุเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ประกอบตารางโดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 3 ความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

ตอนที่ 4 ข้อมูลข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดบริการการเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุ

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตอนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพปัจจุบัน รายได้ในปัจจุบันต่อเดือน สถานภาพสมรส และปัจจุบันอาศัยอยู่กับ จำนวน 17 ชมรม 289 คน ปรากฏดังนี้

เพศ/อายุ/การศึกษา/อาชีพปัจจุบัน/รายได้ต่อเดือน/สถานภาพสมรส/ลักษณะการอยู่อาศัย

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นหญิง ร้อยละ 68.5 เป็นชาย ร้อยละ 31.5 มีอายุระหว่าง 60-64 ปี ร้อยละ 37.7 รองลงมา อายุระหว่าง 65-69 ปี ร้อยละ 30.1 อายุระหว่าง 70-74 ปี ร้อยละ 21.1 อายุระหว่าง 75-79 ปี ร้อยละ 7.3 และน้อยที่สุด คือ กลุ่มอายุ 80 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.8 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1
จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างด้านเพศ อายุ

ข้อมูล	จำนวน (N = 289)	ร้อยละ
เพศ		
- หญิง	198	68.5
- ชาย	91	31.5
อายุ		
- 60 - 64 ปี	109	37.7
- 65 - 69 ปี	87	30.1
- 70 - 74 ปี	61	21.1
- 75 - 79 ปี	21	7.3
- 80 ปีขึ้นไป	11	3.8

การศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับประถม ร้อยละ 47.8 รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 20.4 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 11.4 ระดับปวส/อนุปริญญา ร้อยละ 5.9 ระดับ ปวช. ร้อยละ 5.5 ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 5.2 ระดับต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 2.8 และระดับสูงกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด ร้อยละ 1 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2
จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะ
ของกลุ่มตัวอย่างด้านการศึกษา

ข้อมูล	จำนวน (N = 289)	ร้อยละ
การศึกษา		
- ไม่ได้เรียนหนังสือ	15	5.2
- ต่ำกว่าประถม	8	2.8
- ประถมศึกษา	138	47.8

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N = 289)	ร้อยละ
- มัธยมศึกษา	59	20.4
- ปวช.	16	5.5
- ปวส. / อนุปริญญา	17	5.9
- ปริญญาตรี	33	11.4

อาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) ร้อยละ 62.3 รองลงมา อาชีพค้าขาย ร้อยละ 19.0 อาชีพข้าราชการบำนาญ ร้อยละ 10.4 และอาชีพรับจ้างน้อยที่สุด ร้อยละ 8.3

รายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท ร้อยละ 59.2 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 1,000 -4,999 บาท ร้อยละ 19.0 รายได้ระหว่าง 5,000-9,999 บาท ร้อยละ 10.0 รายได้ระหว่าง 10,000-29,999 บาท ร้อยละ 9.7 และรายได้ระหว่าง 30,000-49,999 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 50,000 บาทขึ้นไป มีจำนวนเท่ากันน้อยที่สุด ร้อยละ 1 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3

จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะ
ของกลุ่มตัวอย่างอาชีพปัจจุบัน รายได้ในปัจจุบัน

ข้อมูล	จำนวน (N = 289)	ร้อยละ
อาชีพปัจจุบัน		
- ไม่ได้ประกอบอาชีพ (พ่อบ้าน / แม่บ้าน)	180	62.3
- ข้าราชการบำนาญ	30	10.4
- ค้าขาย	55	19.0
- รับจ้าง	24	8.3

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N = 289)	ร้อยละ
รายได้ในปัจจุบันต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 1,000 บาท	171	59.2
- 1,000 - 4,999 บาท	55	19.0
- 5,000 - 9,999 บาท	29	10.0
- 10,000 - 29,999 บาท	28	9.7
- 30,000 - 49,999 บาท	3	1.0
- 50,000 บาทขึ้นไป	3	1.0

สถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างสมรสอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 55.0 รองลงมาเป็นหม้าย ร้อยละ 24.6 ยังเป็นโสด ร้อยละ 13.8 และที่น้อยที่สุด คือ หย่าร้าง/แยกกันอยู่ ร้อยละ 6.6

ลักษณะการอยู่อาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบุตร ร้อยละ 67.8 รองลงมา อาศัยผู้เฒ่าอยู่ ร้อยละ 14.5 อาศัยอยู่กับหลาน ร้อยละ 12.1 และอยู่คนเดียววันน้อยที่สุด ร้อยละ 5.5 (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4

จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะ
ของกลุ่มตัวอย่างด้านสถานภาพสมรสและ
ลักษณะการอยู่อาศัย

ข้อมูล	จำนวน (N = 289)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
- สมรส	159	55.0
- หม้าย	71	24.6
- โสด	40	13.8
- หย่าร้าง/แยกทางกัน	19	6.6

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N = 289)	ร้อยละ
ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ		
- บุตร	196	67.8
- อาศัยผู้อื่น	42	14.5
- หลาน	35	12.1
- อยู่คนเดียว	16	5.5

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียน เพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

ความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ หมายถึง ความเชื่อ ความเข้าใจของผู้สูงอายุ ที่แสดงออกโดยการพูดหรือการเขียน ที่มีต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ในหลักการการเรียนรู้ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ และปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ โดยในการศึกษานั้นผู้ศึกษากำหนดตัวชี้วัด 3 ประเด็น คือ ความคิดเห็นด้านหลักการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ ความคิดเห็นด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์ ความคิดเห็นด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

2.1 ความคิดเห็นด้านหลักการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุเมื่อมีอายุมากขึ้นร่างกายทุกส่วนย่อมเปลี่ยนแปลงเสื่อมลงไปตามสภาพรวมถึง ระบบความจำของผู้สูงอายุที่เสื่อมสภาพไปด้วย ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการรับข้อมูลข่าวสาร โดยในการศึกษาได้กำหนดประเด็นตัวชี้วัด 3 ประเด็น คือ

ความคิดเห็นว่าผู้สูงอายุยังเป็นผู้มีศักยภาพในการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
 ความคิดเห็นว่าการเรียนวิธีการใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นช่องทาง ในการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสมัยใหม่
 และความคิดเห็นว่าการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมต่อผู้สูงอายุเข้ากับโลกอินเทอร์เน็ตข้อมูลข่าวสาร

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นที่ผู้สูงอายุยังเป็นผู้มีศักยภาพในการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.9 เห็นด้วยปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 31.8 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 21.8 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 5.5 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 2.8 เห็นด้วยน้อยที่สุด ในกลุ่มที่ไม่มีความเห็น ร้อยละ 3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X} = 3.55$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ความคิดเห็นว่าการเรียนวิธีการใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นช่องทางในการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.7 เห็นด้วยมาก รองลงมา ร้อยละ 26.3 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 20.4 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 1.4 เห็นด้วยน้อยที่สุด และร้อยละ 1.0 เห็นด้วยน้อย ในกลุ่มที่ไม่มีความเห็น ร้อยละ 4.2 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X} = 3.83$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ความคิดเห็นว่าการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมต่อผู้สูงอายุเข้ากับโลกอินเทอร์เน็ตข้อมูลข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37.0 เห็นด้วยมาก รองลงมา ร้อยละ 27.0 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 24.2 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 4.2 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 3.1 เห็นด้วยน้อยที่สุด ในกลุ่มที่ไม่มีความเห็น ร้อยละ 4.5 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X} = 3.61$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ภาพรวมความคิดเห็นต่อหลักการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.66 แสดงว่าผู้สูงอายุมีความคิดเห็นในระดับมาก หากพิจารณาในรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.83 การเรียนวิธีการใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นช่องทาง ในการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ รองลงมา ค่าเฉลี่ย 3.61 การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมต่อผู้สูงอายุเข้ากับโลกอินเทอร์เน็ตข้อมูลข่าวสาร และค่าเฉลี่ย 3.55 ผู้สูงอายุยังเป็นผู้มีศักยภาพในการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5
จำนวนร้อยละของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้
ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้านหลักการ
เรียนรู้ของผู้สูงอายุ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น						$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ความ เห็น			
ผู้สูงอายุยังเป็นผู้มี ศักยภาพในการเรียนรู้ ได้อย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต	21.8 (63)	31.8 (92)	34.9 (101)	5.5 (16)	2.8 (8)	3.1 (9)	3.55	1.15	มาก
การเรียนรู้วิธีการใช้งาน คอมพิวเตอร์เป็น ช่องทาง ในการรู้เท่าทัน เทคโนโลยีสมัยใหม่	26.3 (76)	46.7 (135)	20.4 (59)	1.0 (3)	1.4 (4)	4.2 (12)	3.83	1.12	มาก
การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือสำคัญใน การเชื่อมต่อผู้สูงอายุ เข้ากับโลกอินเทอร์เน็ต ข้อมูลข่าวสาร	24.2 (70)	37.0 (107)	27.0 (78)	4.2 (12)	3.1 (9)	4.5 (13)	3.61	1.23	มาก
รวม							3.66	1.16	มาก

2.2 ความคิดเห็นด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์

การใช้คอมพิวเตอร์ในปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่
ผู้สูงอายุสมควรจะได้รับทราบ ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาถึงความคิดเห็นด้านประโยชน์การใช้

คอมพิวเตอร์ โดยในการศึกษาได้กำหนดประเด็นตัวชี้วัด 8 ประเด็น คือ ความคิดเห็นว่าผู้สูงอายุเรียนรู้คอมพิวเตอร์แล้วสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็ว ความคิดเห็นในเรื่องคอมพิวเตอร์สามารถคัดลอก เอกสาร จัดเก็บเอกสาร โดยนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ความคิดเห็นว่าในปัจจุบันการสื่อสารที่รวดเร็วและชัดเจนที่สุด คือ การรับ-ส่งอีเมลล์ ความคิดเห็นว่าคอมพิวเตอร์สามารถเป็นสื่อกลางสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุตรหลานกับตัวผู้สูงอายุเอง ความคิดเห็นว่าคอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลางในการสร้างสังคมใหม่ให้ผู้สูงอายุ ด้วยการได้พบเพื่อนใหม่ๆ ความคิดเห็นว่าผู้สูงอายุยังมีความสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ได้ ความคิดเห็นว่าคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องบันเทิง และคลายเครียดสำหรับผู้สูงอายุ และความคิดเห็นว่าคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้สูงอายุ ไม่ปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ ทำให้ระดับคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นว่าผู้สูงอายุเรียนรู้คอมพิวเตอร์แล้วสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็ว กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.6 เห็นด้วยมาก รองลงมาร้อยละ 29.1 เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 26.6 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 4.5 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 2.1 เห็นด้วยน้อยที่สุด ในกลุ่มที่ไม่มีความเห็นร้อยละ 3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.74$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ความคิดเห็นในเรื่องคอมพิวเตอร์สามารถคัดลอกเอกสาร จัดเก็บเอกสาร โดยนำกลับมาใช้ใหม่ได้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37.0 เห็นด้วยมาก รองลงมาร้อยละ 30.1 เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 20.8 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 5.9 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 3.1 เห็นด้วยน้อยที่สุด ในกลุ่มที่ไม่มีความเห็นร้อยละ 3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.75$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ความคิดเห็นว่าในปัจจุบันการสื่อสารที่รวดเร็วและชัดเจนที่สุด คือ การรับ-ส่งอีเมลล์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.8 เห็นด้วยมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 33.2 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 20.4 เห็นด้วยปานกลาง และร้อยละ 3.5 เห็นด้วยน้อย ในกลุ่มที่ไม่มีความเห็นร้อยละ 3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=4.00$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

คอมพิวเตอร์สามารถเป็นสื่อกลางสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุตรหลานกับตัวผู้สูงอายุเอง กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40.1 เห็นด้วยมาก รองลงมาร้อยละ 29.1 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 20.8 เห็นด้วยปานกลางร้อยละ 6.9 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 2.1 เห็นด้วยน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่มีความเห็น ร้อยละ 1.0 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.84$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลางในการสร้างสังคมใหม่ให้ผู้สูงอายุ ด้วยการได้พบเพื่อนใหม่ๆ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37.0 เห็นด้วยมาก รองลงมาร้อยละ 28.0 เห็นด้วยปานกลางร้อยละ 22.8 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 8.0 เห็นด้วยน้อยและร้อยละ 2.1 เห็นด้วยน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่มีความเห็นร้อยละ 2.1 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.64$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ผู้สูงอายุยังมีความสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ได้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 42.9 เห็นด้วยมาก รองลงมาร้อยละ 32.9 เห็นด้วยปานกลางร้อยละ 11.8 เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 9.3 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 1.0 เห็นด้วยน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่มีความเห็นร้อยละ 2.1 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.48$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องบันเทิง และคลายเครียดสำหรับผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 31.5 เห็นด้วยมาก รองลงมาร้อยละ 30.8 เห็นด้วยปานกลางร้อยละ 18.3 เห็นด้วยมากที่สุด และร้อยละ 17.3 เห็นด้วยน้อย ในกลุ่มที่ไม่มีความเห็น ร้อยละ 2.1 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.44$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

คอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้สูงอายุ ไม่เปลืองเวลาให้ผ่านเลย ไปโดยเปล่าประโยชน์ ทำให้ระดับคุณภาพชีวิตดีขึ้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 38.4 เห็นด้วยมาก รองลงมาร้อยละ 33.2 เห็นด้วยปานกลางร้อยละ 19.7 เห็นด้วยมากที่สุด และร้อยละ 6.6 เห็นด้วยน้อย ในกลุ่มที่ไม่มีความเห็น ร้อยละ 2.1 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.65$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ภาพรวมความคิดเห็นต่อด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.73 แสดงว่าผู้สูงอายุมีความคิดเห็นในระดับมาก หากพิจารณาในรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.00 ในปัจจุบันการสื่อสารที่รวดเร็วและชัดเจนที่สุด คือ การรับ-ส่งอีเมล รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.84 คอมพิวเตอร์สามารถเป็นสื่อกลางสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุตรหลานกับตัวผู้สูงอายุเอง และค่าเฉลี่ย 3.75 คอมพิวเตอร์สามารถคัดลอกเอกสาร จัดเก็บเอกสาร โดยนำกลับมาใช้ใหม่ได้ (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6

จำนวนร้อยละของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็น
ของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์
ด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น						$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ความ เห็น			
ผู้สูงอายุเรียนรู้คอมพิวเตอร์ แล้วสามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสารได้รวดเร็ว	29.1 (84)	34.6 (100)	26.6 (77)	4.5 (13)	2.1 (6)	3.1 (9)	3.74	1.16	มาก
คอมพิวเตอร์สามารถ คัดลอก เอกสาร จัดเก็บ เอกสาร โดยนำกลับมาใช้ ใหม่ได้	30.1 (87)	37.0 (107)	20.8 (60)	5.9 (17)	3.1 (9)	3.1 (9)	3.75	1.21	มาก
ในปัจจุบันการสื่อสารที่ รวดเร็วและชัดเจนที่สุด คือการรับ-ส่งอีเมลล์	39.8 (115)	33.2 (96)	20.4 (59)	3.5 (10)	- (0)	3.1 (9)	4.00	1.11	มาก
คอมพิวเตอร์สามารถเป็น สื่อกลางสร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่างบุตรหลานกับ ตัวผู้สูงอายุเอง	29.1 (84)	40.1 (116)	20.8 (60)	6.9 (20)	2.1 (6)	1.0 (3)	3.84	1.05	มาก
คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง ในการสร้างสังคมใหม่ให้ ผู้สูงอายุ ด้วยการได้พบ เพื่อนใหม่ๆ	22.8 (66)	37.0 (107)	28.0 (81)	8.0 (23)	2.1 (6)	2.1 (6)	3.64	1.10	มาก
ผู้สูงอายุยังมีความสามารถ ใช้งานคอมพิวเตอร์ได้	11.8 (34)	42.9 (124)	32.9 (95)	9.3 (27)	1.0 (3)	2.1 (6)	3.48	0.99	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น						$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ความ เห็น			
คอมพิวเตอร์เป็นเครื่อง บันเทิง และคลายเครียด สำหรับผู้สูงอายุ	18.3 (53)	31.5 (91)	30.8 (89)	17.3 (50)	- (0)	2.1 (6)	3.44	1.10	มาก
คอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่ช่วย ให้ผู้สูงอายุ ไม่เปลืองเวลา ให้ผ่านเลย ไปโดยเปล่า ประโยชน์ ทำให้ระดับ คุณภาพชีวิตดีขึ้น	19.7 (57)	38.4 (111)	33.2 (96)	6.6 (19)	- (0)	2.1 (6)	3.65	1.00	มาก
รวม							3.69	1.09	มาก

2.3 ความคิดเห็นด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้คอมพิวเตอร์

ปัจจัยที่ทำให้ผู้สูงอายุอยากเรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้สูงอายุเพิ่มศักยภาพสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างชำนาญ และถูกต้อง ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาถึงความคิดเห็นด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ โดยในการศึกษาได้กำหนดประเด็นตัวชี้วัด 3 ประเด็น คือ ความคิดเห็นว่าการเรียนคอมพิวเตอร์กับบุตรหลาน เป็นปัจจัยส่งเสริมให้ง่ายต่อการเข้าใจ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ความคิดเห็นในเรื่องการเรียนคอมพิวเตอร์กับบริษัท/ สถาบัน/ องค์กรที่เปิดสอนโดยเสียค่าใช้จ่าย ทำให้เรียนได้รู้เรื่องดี และความคิดเห็นว่าในการเรียนคอมพิวเตอร์กับสถาบันอุดมศึกษา เช่น ในมหาวิทยาลัย จะดีกว่าเรียนที่อื่นๆ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นว่าการเรียนคอมพิวเตอร์กับบุตรหลาน เป็นปัจจัยส่งเสริมให้ง่ายต่อการเข้าใจ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.1 เห็นด้วยมาก รองลงมาร้อยละ 19.4 เห็นด้วยปานกลางร้อยละ 15.9 เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 4.5

เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 1.0 เห็นด้วยน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่มีความเห็นร้อยละ 3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.71$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ความคิดเห็นในเรื่องการเรียนคอมพิวเตอร์กับบริษัท/สถาบัน/องค์กรที่เปิดสอนโดยเสียค่าใช้จ่าย ทำให้เรียนได้รู้เรื่องดี กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.8 เห็นด้วยปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 26.3 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 12.1 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 11.8 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 2.1 เห็นด้วยน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่มีความเห็น ร้อยละ 8.0 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.10$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ความคิดเห็นว่าในการเรียนคอมพิวเตอร์กับสถาบันอุดมศึกษา เช่น ในมหาวิทยาลัย จะดีกว่าเรียนที่อื่นๆ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 41.2 เห็นด้วยปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 26.3 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 15.9 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 3.8 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 2.4 เห็นด้วยน้อย ในกลุ่มที่ไม่มีความเห็น ร้อยละ 10.4 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ $\bar{X}=3.18$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นด้วยในระดับมาก

ภาพรวมความคิดเห็นต่อด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.33 แสดงว่าผู้สูงอายุมีความคิดเห็นในระดับมาก หากพิจารณาในรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.71 การเรียนคอมพิวเตอร์กับบุตรหลาน เป็นปัจจัยส่งเสริมให้ง่ายต่อการเข้าใจ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย รองลงมา ค่าเฉลี่ย 3.18 การเรียนคอมพิวเตอร์กับสถาบันอุดมศึกษา เช่น ในมหาวิทยาลัย จะดีกว่าเรียนที่อื่นๆ และค่าเฉลี่ย 3.10 การเรียนคอมพิวเตอร์กับบริษัท/สถาบัน/องค์กรที่เปิดสอนโดยเสียค่าใช้จ่าย ทำให้เรียนได้รู้เรื่องดี (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7

จำนวนร้อยละของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็น
ของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์
ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น						$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ความ เห็น			
การเรียนคอมพิวเตอร์กับบุตร หลาน เป็นปัจจัยส่งเสริมให้ ง่ายต่อการเข้าใจ โดยไม่ต้อง เสียค่าใช้จ่าย	15.9 (46)	56.1 (162)	19.4 (56)	4.5 (13)	1.0 (3)	3.1 (9)	3.71	1.02	มาก
การเรียนคอมพิวเตอร์กับ บริษัท/ สถาบัน/ องค์กรที่ เปิดสอนโดยเสียค่าใช้จ่าย ทำให้เรียนได้รู้เรื่องดี	12.1 (35)	26.3 (76)	39.8 (115)	11.8 (34)	2.1 (6)	8.0 (23)	3.10	1.28	มาก
การเรียนคอมพิวเตอร์กับ สถาบันอุดมศึกษา เช่น ในมหาวิทยาลัย จะดีกว่า เรียนที่อื่นๆ	15.9 (46)	26.3 (76)	41.2 (119)	3.8 (11)	2.4 (7)	10.4 (30)	3.18	1.39	มาก
รวม							3.33	1.23	มาก

สรุปภาพรวมสรุปภาพรวมความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับ
โปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

- ด้านหลักการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีค่า $\bar{X}=3.66$ แสดงว่าผู้สูงอายุมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับผู้สูงอายุยังศักยภาพของการเรียนรู้ตลอดชีวิต คอมพิวเตอร์เป็นช่องทางรู้เทคโนโลยีและ
เป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมต่อโลกข้อมูลข่าวสาร เป็นปัจจัยเอื้อต่อการเรียนคอมพิวเตอร์
ในระดับมาก

- ด้านประโยชน์ของการใช้คอมพิวเตอร์ มีค่า $\bar{X}=3.69$ แสดงว่าผู้สูงอายุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถรับข้อมูลข่าวสาร คัดลอกเอกสาร จัดเก็บเอกสาร สื่อสารได้รวดเร็ว สร้างความสัมพันธ์กับครอบครัว สร้างสังคมใหม่ และเป็นเครื่องบันเทิงคลายเครียด มีส่วนเป็นปัจจัยเอื้อต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ในระดับมาก

- ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์ มีค่า $\bar{X}=3.33$ แสดงว่าผู้สูงอายุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรียนกับบุตรหลานไม่เสียค่าใช้จ่าย เรียนกับบริษัท/สถานบัน/องค์กร เสียค่าใช้จ่าย เรียนรู้เรื่องดี และเรียนจากสถาบันอุดมศึกษา ดีกว่าที่อื่น มีส่วนเป็นปัจจัยเอื้อต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ในระดับมาก (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8

สรุปภาพรวมความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้
ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านหลักการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ	3.66	1.17	มาก
ด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์	3.69	1.09	มาก
ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์	3.33	1.23	มาก

ตอนที่ 3 ความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับ โปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

ความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หมายถึง การที่ผู้สูงอายุมีความมุ่งหวังที่จะแสวงหาสติปัญญา และทักษะด้านการใช้คอมพิวเตอร์เพิ่มเติม โดยมีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้จากบุคลากรผู้ทำการสอน วิธีการเรียนรู้ ด้านสถานที่สภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ตลอดจนมีแรงจูงใจต่อองค์กรและหลักสูตรที่ดำเนินการสอน เพื่อเป็นปัจจัยตอบสนองให้ผู้สูงอายุสามารถเรียนรู้เพิ่มเติม นำความรู้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เต็มศักยภาพอย่างต่อเนื่อง โดยในการศึกษานั้นผู้ศึกษากำหนดตัวชี้วัด 3 ประเด็น คือ ความต้องการด้านผู้สอน คอมพิวเตอร์ ความต้องการด้านสถานที่เรียนรู้คอมพิวเตอร์ และความต้องการด้านหลักสูตรการเรียนคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

3.1 ความต้องการด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์

โดยในการศึกษาได้กำหนดประเด็นตัวชี้วัด 3 ประเด็น คือ ต้องการผู้สอนคอมพิวเตอร์ที่มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี ผู้สอนที่มีความเข้าใจในข้อจำกัดของผู้สูงอายุ และผู้สอนที่มีความอดทนต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ

ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการผู้สอนคอมพิวเตอร์ที่มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 41.9 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 33.6 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 17.0 ต้องการปานกลาง และร้อยละ 6.6 ต้องการน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 1.0 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X} = 3.99$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการด้านผู้สอนที่มีความเข้าใจในข้อจำกัดของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40.8 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 32.2 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 18.0 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 5.9 ต้องการน้อย และร้อยละ 1.0 ต้องการน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 2.1 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X} = 3.91$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการผู้สอนที่มีความอดทนต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43.9 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 38.4 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 12.5 ต้องการปานกลาง และร้อยละ 2.1 ต้องการน้อย ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 2.1 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X} = 4.09$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมากที่สุด

ภาพรวมความต้องการด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.99 แสดงว่าผู้สูงอายุมีความต้องการในระดับมาก หากพิจารณาในรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.09 ผู้สอนที่มีความอดทนต่อพฤติกรรมเรียนรู้ของผู้สูงอายุ รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.99 ผู้สอนคอมพิวเตอร์ที่มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี และค่าเฉลี่ย 3.91 ผู้สอนที่มีความเข้าใจในข้อจำกัดของผู้สูงอายุ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9
จำนวนร้อยละของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับ
ความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรม
หลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์

ความต้องการ	ระดับความต้องการ						$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ต้อง การ			
ผู้สอนคอมพิวเตอร์ที่มี ความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ เป็นอย่างดี	33.6 (97)	41.9 (121)	17.0 (49)	6.6 (19)	- (0)	1.0 (3)	3.99	0.96	มาก
ผู้สอนที่มีความเข้าใจใน ข้อจำกัดของผู้สูงอายุ	32.2 (93)	40.8 (118)	18.0 (52)	5.9 (17)	1.0 (3)	2.1 (6)	3.91	1.07	มาก
ผู้สอนที่มีความอดทนต่อ พฤติกรรมการเรียนรู้ของ ผู้สูงอายุ	38.4 (111)	43.9 (127)	12.5 (36)	2.1 (6)	- (0)	3.1 (9)	4.09	1.04	มากที่สุด
รวม							3.99	1.02	มาก

3.2 ความต้องการด้านสถานที่เรียนรู้คอมพิวเตอร์

โดยในการศึกษาได้กำหนดประเด็นตัวชี้วัด 3 ประเด็น คือ ต้องการเรียนรู้ที่บ้าน ต้องการที่ชุมชนเปิดการสอนคอมพิวเตอร์ที่อยู่ใกล้บ้าน และต้องการที่บริษัทเอกชนเปิดการสอนคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการเรียนรู้ที่บ้าน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 41.2 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 26.0 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 18.7 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 8.7 ต้องการน้อยและร้อยละ 0.7 ต้องการน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 4.8 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X} = 3.53$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการเรียนรู้ที่ชุมชนเปิดการสอนคอมพิวเตอร์ที่อยู่ใกล้บ้าน กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 37.7 ต้องการมาก รองลงมา ร้อยละ 36.7 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 19.7 ต้องการปานกลาง และร้อยละ 4.8 ต้องการน้อย ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 1.0 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=4.03$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมากที่สุด

ความต้องการเรียนรู้ที่บริษัทเอกชนเปิดการสอนคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 39.8 ต้องการปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 29.1 ต้องการน้อย ร้อยละ 12.1 ต้องการมาก ร้อยละ 6.2 ต้องการน้อยที่สุด และร้อยละ 2.1 ต้องการมากที่สุด ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 10.7 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=2.42$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับปานกลาง

ความต้องการเรียนรู้ที่โรงเรียนเปิดการสอนคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 45.0 ต้องการปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 19.0 ต้องการมาก ร้อยละ 15.6 ต้องการน้อย ร้อยละ 8.0 ต้องการน้อยที่สุด และร้อยละ 3.1 ต้องการมากที่สุด ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 9.3 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=2.65$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับปานกลาง

ความต้องการเรียนรู้ที่มหาวิทยาลัยเปิดการสอนคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 30.8 ต้องการปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 22.5 ต้องการน้อย ร้อยละ 15.2 ต้องการมาก ร้อยละ 10.7 ต้องการมากที่สุด และร้อยละ 5.5 ต้องการน้อยที่สุด ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 15.2 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=2.57$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับปานกลาง

ภาพรวมความต้องการด้านสถานที่เรียนคอมพิวเตอร์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.04 แสดงว่าผู้สูงอายุมีความต้องการในระดับมาก หากพิจารณาในรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.03 เรียนที่ชุมชนเปิดการสอนคอมพิวเตอร์ที่อยู่ใกล้บ้าน รองลงมา ค่าเฉลี่ย 3.53 เรียนจากผู้สอนที่บ้าน และค่าเฉลี่ย 2.65 เรียนที่โรงเรียนเปิดการสอนคอมพิวเตอร์ (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10
จำนวนร้อยละของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการ
ของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตร
คอมพิวเตอร์ ด้านสถานที่เรียนรู้คอมพิวเตอร์

ความต้องการ	ระดับความความต้องการ						$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ต้อง การ			
เรียนจากผู้สอนที่บ้าน	18.7 (54)	41.2 (119)	26.0 (75)	8.7 (25)	0.7 (2)	4.8 (14)	3.53	1.19	มาก
ที่ชุมชนเปิดการสอน คอมพิวเตอร์ที่อยู่กับบ้าน	36.7 (106)	37.6 (109)	19.7 (57)	4.8 (14)	- (0)	1.0 (3)	4.03	0.96	มากที่สุด
ที่บริษัทเอกชนเปิดการ สอนคอมพิวเตอร์	2.1 (6)	12.1 (35)	39.8 (115)	29.1 (84)	6.2 (18)	10.7 (31)	2.42	1.17	ปาน กลาง
ที่โรงเรียนเปิดการสอน คอมพิวเตอร์	3.1 (9)	19.0 (55)	45.0 (130)	15.6 (45)	8.0 (23)	9.3 (27)	2.65	1.23	ปาน กลาง
ในมหาวิทยาลัยที่เปิดการ สอนคอมพิวเตอร์	10.7 (31)	15.2 (44)	30.8 (89)	22.5 (65)	5.5 (16)	15.2 (44)	2.57	1.49	ปาน กลาง
รวม							3.04	1.09	มาก

3.3 ความต้องการด้านหลักสูตรการเรียนรู้คอมพิวเตอร์

โดยในการศึกษาได้กำหนดประเด็นตัวชี้วัด 3 ประเด็น คือ ต้องการเพื่อให้รู้จักส่วนประกอบและหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ ต้องการเพื่อให้รู้วิธีการเปิดและปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ ต้องการเพื่อให้รู้จักวิธีการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ต้องการเพื่อให้มีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ เช่น แป้นพิมพ์ ต้องการพื้นฐานเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ต้องการเพื่อให้รู้จักกับอุปกรณ์และสิ่งจำเป็นสำหรับการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ต้องการทราบถึงบริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ต้องการรู้แหล่งการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และต้องการท่องเว็บเบื้องต้น

ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการเพื่อให้รู้จักส่วนประกอบและหลักการทำงานของ คอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37.7 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 26.6 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 17.0 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 5.9 ต้องการน้อย และร้อยละ 5.2 ต้องการน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 7.6 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=3.32$ แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการเพื่อให้รู้วิธีการเปิดและปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 44.6 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 25.3 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 21.8 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 4.2 ต้องการน้อย และร้อยละ 1.0 ต้องการน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=3.79$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการเพื่อให้รู้จักวิธีการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.5 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 31.5 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 12.8 ต้องการปานกลาง และ ต้องการน้อยกับน้อยที่สุด มีจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 2.1 ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 2.1 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=4.00$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ต้องการเพื่อให้มีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ เช่น แป้นพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 44.6 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 29.1 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 19.0 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 4.2 ต้องการน้อย และร้อยละ 1.0 ต้องการน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 2.1 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=3.90$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการเพื่อให้รู้วิธีการเปิดและปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 44.6 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 25.3 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 21.8 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 4.2 ต้องการน้อย และร้อยละ 1.0 ต้องการน้อยที่สุดในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=3.79$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการพื้นฐานเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.8 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 26.6 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 18.3 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 10.0 ต้องการน้อย และร้อยละ 1.0 ต้องการน้อยสุด ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 4.2 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=3.68$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการเพื่อให้รู้จักกับอุปกรณ์และสิ่งจำเป็นสำหรับการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.9 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 28.7 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 24.2 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 6.9 ต้องการน้อย และร้อยละ 1.0 ต้องการน้อยที่สุด ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 4.2 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=3.70$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการทราบถึงบริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.6 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 25.6 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 21.8 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 8.7 ต้องการน้อย และร้อยละ 3.1 ต้องการน้อยที่สุด ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 6.2 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=3.52$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการ รู้แหล่งการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 38.8 ต้องการมาก รองลงมาร้อยละ 27.0 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 23.9 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 5.2 ต้องการน้อย และร้อยละ 2.1 ต้องการน้อยที่สุด ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=3.67$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ความต้องการท่องเว็บเบื้องต้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.8 ต้องการมาก รองลงมา ร้อยละ 26.6 ต้องการมากที่สุด ร้อยละ 18.3 ต้องการปานกลาง ร้อยละ 10.0 ต้องการน้อย และร้อยละ 1.0 ต้องการน้อยที่สุด ในกลุ่มที่ไม่ต้องการ ร้อยละ 4.2 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเท่ากับ $\bar{X}=3.68$ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการในระดับมาก

ภาพรวมความต้องการด้านหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.69 แสดงว่าผู้สูงอายุมีความต้องการในระดับมาก หากพิจารณาในรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.09 ผู้สอนที่มีความอดทนต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.99 ผู้สอนคอมพิวเตอร์ที่มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี และค่าเฉลี่ย 3.91 ผู้สอนที่มีความเข้าใจในข้อจำกัดของผู้สูงอายุ (ตารางที่ 4.9) (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11
 จำนวนร้อยละของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับ
 ความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรม
 หลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านหลักสูตร
 การเรียนคอมพิวเตอร์

ความต้องการ	ระดับความความต้องการ						$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ ต้อง การ			
เพื่อให้รู้จักส่วนประกอบ และหลักการทำงานของ คอมพิวเตอร์	17.0 (49)	37.7 (109)	26.6 (77)	5.9 (17)	5.2 (15)	7.6 (22)	3.32	1.38	มาก
เพื่อให้รู้วิธีการเปิดและปิด เครื่องคอมพิวเตอร์	25.3 (73)	44.6 (129)	21.8 (63)	4.2 (12)	1.0 (3)	3.1 (9)	3.79	1.09	มาก
เพื่อให้รู้จักวิธีการใช้ คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	31.5 (91)	49.5 (143)	12.8 (37)	2.1 (6)	2.1 (6)	2.1 (6)	4.00	1.02	มาก
เพื่อให้มีความชำนาญใน การใช้อุปกรณ์ของ คอมพิวเตอร์ เช่น แป้นพิมพ์	29.1 (84)	44.6 (129)	19.0 (55)	4.2 (12)	1.0 (3)	2.1 (6)	3.90	1.03	มาก
พื้นฐานเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต	26.6 (77)	39.8 (115)	18.3 (53)	10.0 (29)	1.0 (3)	4.2 (12)	3.68	1.23	มาก
เพื่อให้รู้จักกับอุปกรณ์และ สิ่งจำเป็นสำหรับการ เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	28.7 (83)	34.6 (101)	21.8 (70)	8.7 (20)	3.1 (3)	4.2 (12)	3.70	1.21	มาก
ทราบถึงบริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	25.6 (74)	34.6 (100)	21.8 (63)	8.7 (25)	3.1 (9)	6.2 (18)	3.52	1.36	มาก
รู้แหล่งการให้บริการด้าน ข้อมูลข่าวสาร	23.9 (69)	38.8 (112)	27.0 (78)	5.2 (15)	2.1 (6)	3.1 (9)	3.67	1.14	มาก
ท่องเว็บเบื้องต้น	17.6 (51)	36.7 (106)	23.2 (67)	13.1 (38)	2.1 (6)	7.3 (21)	3.68	1.35	มาก
รวม							3.69	1.20	มาก

สรุปภาพรวมความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

- ด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์ มีค่า $\bar{X} = 3.99$ แสดงว่าผู้สูงอายุมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สอนที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความอดทนต่อผู้สูงอายุเป็นปัจจัยเอื้อต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ในระดับมาก

- ด้านสถานที่เรียนคอมพิวเตอร์ มีค่า $\bar{X} = 3.04$ แสดงว่าผู้สูงอายุมีความต้องการสถานที่เรียน ที่บ้าน ที่ชุมชน ที่บริษัทเอกชน ที่โรงเรียน และเรียนในมหาวิทยาลัย มีส่วนเป็นปัจจัยเอื้อต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ในระดับมาก

- ด้านหลักสูตรการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ มีค่า $\bar{X} = 3.66$ แสดงว่าผู้สูงอายุมีความต้องการหลักสูตรการเรียนรู้จักส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ (ฮาร์ดแวร์) และการใช้โปรแกรมประยุกต์ (ซอฟต์แวร์) มีส่วนเป็นปัจจัยเอื้อต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ในระดับมาก (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12

สรุปภาพรวมความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับ
โปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์	3.99	1.02	มาก
ด้านสถานที่เรียนคอมพิวเตอร์	3.04	1.20	มาก
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้คอมพิวเตอร์	3.69	1.20	มาก

ตอนที่ 4 ข้อมูลข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดบริการ การเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุ

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นและความต้องการของผู้สูงอายุด้านการเรียนคอมพิวเตอร์ : กรณีศึกษาชมรมผู้สูงอายุเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ส่วนหนึ่งได้ใช้คำถามปลายเปิดให้กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะการจัดบริการการเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งมีผู้สูงอายุให้ข้อเสนอแนะ 167 คน ปรากฏผลดังนี้

4.1 ด้านความคิดเห็นการจัดบริการเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุ จำนวน 82 คน

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 48 เห็นว่า ให้สอนคอมพิวเตอร์แก่ผู้สูงอายุเพื่อรับข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 14.6 เรียนคอมพิวเตอร์แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ร้อยละ 8.5 มีข้อจำกัดสุขภาพสายตา ร้อยละ 7.3 มีข้อจำกัดเรื่องอายุ มีความเห็นเท่ากันกับขอรับการสนับสนุนเครื่องคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 2.4 เรียนเพื่อเสริมความรู้ไม่เหงา ร้อยละ 1.3 การศึกษาตลอดชีวิตทำได้ ขอให้มีโอกาสเรียนรู้ (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13

จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น
การจัดบริการการเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (N=82)	ร้อยละ (100)
ด้านหลักการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ		
- การศึกษาตลอดชีวิตทำได้ ขอให้มีโอกาสเรียนรู้	1	1.3
ด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์		
- ให้สอนคอมพิวเตอร์ผู้สูงอายุ เพื่อรับข้อมูลข่าวสาร	48	58.6
- เรียนเพื่อเสริมความรู้ ไม่เหงา	2	2.4
ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์		
- มีข้อจำกัดสุขภาพ สายตา	7	8.5
- มีข้อจำกัดเรื่องอายุ	6	7.3
- เรียนไม่เสียค่าใช้จ่าย	12	14.6
- ขอรับการสนับสนุนคอมพิวเตอร์	6	7.3

4.2 ด้านความต้องการการจัดบริการเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุ

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 71.8 เห็นว่าให้เปิดสอนในชุมชนเขตบางขุนเทียนที่ใกล้บ้าน ร้อยละ 8.2 ควรจัดสอนเบื้องต้น เพื่อเข้าใจง่าย ร้อยละ 7 ให้ผู้สอนสื่อสารภาษาที่ง่าย ร้อยละ 5.9 ให้ผู้สอนใจเย็น ร้อยละ 4.7 ให้ผู้สอนมีความรู้ ร้อยละ 2.4 ให้เปิดทำการสอนในวันเสาร์ และอาทิตย์ (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14

จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความต้องการ
การจัดบริการการเรียนรู้คอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (N=85)	ร้อยละ (100)
ด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์		
- ให้ผู้สอนใจเย็น	5	5.9
- ให้ผู้สอนมีความรู้	4	4.7
- ให้ผู้สอนสื่อสารภาษาที่ง่าย	6	7.0
ด้านสถานที่เรียนคอมพิวเตอร์		
- ให้เปิดสอนในชุมชนเขตบางขุนเทียนที่ใกล้บ้าน	61	71.8
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้คอมพิวเตอร์		
- ควรจัดสอนเบื้องต้น เพื่อเข้าใจง่าย	7	8.2
- ให้เปิดทำการสอนในวันเสาร์และวันอาทิตย์	2	2.4

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ในส่วนที่ 1 ผู้ศึกษาได้กำหนด เพศ อายุ การศึกษา อาชีพปัจจุบัน รายได้ในปัจจุบัน ต่อเดือน สถานภาพสมรส และปัจจุบันอาศัยอยู่กับ มาทดสอบความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ 3 ด้าน คือ ด้านหลักการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ ด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์ และด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้คอมพิวเตอร์

5.1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ พบว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.66$) ซึ่งสูงกว่าผู้สูงอายุในเพศหญิง ($\bar{X} = 3.51$) ซึ่งจากการทดสอบด้วย t-test พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าเพศที่แตกต่างกัน

มีความคิดเห็นต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้านหลักการเรียนรู้ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียน
เพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์	เพศ	จำนวน N=289	Mean	S.D.	t	p
ด้านหลักการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ	ชาย	91	3.78	1.11	1.199	0.25
	หญิง	198	3.60	1.19		
ด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์	ชาย	91	3.78	0.93	0.991	0.22
	หญิง	198	3.65	1.14		
ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์	ชาย	91	3.42	1.27	0.792	0.64
	หญิง	198	3.29	1.21		
รวม	ชาย		3.66	1.10	0.994	0.37
	หญิง		3.51	1.18		

5.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอายุกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามระดับกลุ่มอายุ โดยกลุ่มตัวอย่างอายุ 80 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 3.90 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 75-79 ปี อายุ 70-74 ปี 60-64 ปี และ 65-69 ปี ตามลำดับ (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียน
เพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามอายุ

ระดับอายุ	N=289	Mean	S.D.
- 60 - 64 ปี	109	3.54	1.22
- 65 - 69 ปี	87	3.47	1.20
- 70 - 74 ปี	61	3.79	0.98
- 75 - 79 ปี	21	3.83	0.64
- 80 ปีขึ้นไป	11	3.90	0.82

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ด้านต่าง ๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามี ค่า $F = 2.084$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17
วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างอายุกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อ
การเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	4	11.615	2.903	2.084	0.19
ภายในกลุ่ม	284	367.080	1.292		
รวม	288	378.695	-		

5.3 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างระดับการศึกษากับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 4.78 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษาต่ำกว่าประถม ปริญญาตรี มัธยมศึกษา ประถมศึกษา ปวส./อนุปริญญา ไม่ได้เรียนหนังสือ และ ปวช. ตามลำดับ (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียน
เพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N=289	Mean	S.D.
- ไม่ได้เรียนหนังสือ	15	3.25	1.18
- ต่ำกว่าประถม	8	4.02	0.62
- ประถมศึกษา	138	3.56	1.12
- มัธยมศึกษา	59	3.86	0.87
- ปวช.	16	2.69	1.76
- ปวส. / อนุปริญญา	17	3.45	0.87
- ปริญญาตรี	33	3.87	0.85
- สูงกว่าปริญญาตรี	3	4.78	0.00

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามีค่า $F = 5.311$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า การศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19
วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างการศึกษากับความคิดเห็นของผู้สูงอายุ
ต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	7	44.050	6.292	5.311	8.86
ภายในกลุ่ม	281	334.645	1.190		
รวม	288	378.695	-		

5.4 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาชีพกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามอาชีพ โดยกลุ่มตัวอย่างอาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ย 3.80 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) ข้าราชการบำนาญ และค้าขาย ตามลำดับ (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียน
เพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน

อาชีพปัจจุบัน	N=289	Mean	S.D.
- ไม่ได้ประกอบอาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน)	180	3.67	1.16
- ข้าราชการบำนาญ	30	3.58	0.92
- ค้าขาย	55	3.35	1.20
- รับจ้าง	24	3.80	0.77

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามีค่า $F=2.893$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างอาชีพกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อ
การเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	3	10.750	3.583	2.893	0.13
ภายในกลุ่ม	285	367.945	1.291		
รวม	288	378.695	-		

5.5 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างรายได้กับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามรายได้ โดยกลุ่มตัวอย่างรายได้ 50,000 บาทขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 4.57 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 30,000-49,999 บาท 10,000- 29,999 บาท 5,000-9,999 บาท 1,000-4,999 บาท และต่ำกว่า 1,000 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียน
เพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามรายได้ปัจจุบันต่อเดือน

รายได้ปัจจุบัน	N=289	Mean	S.D.
- ต่ำกว่า 1,000 บาท	171	3.26	1.18
- 1,000 - 4,999 บาท	55	3.31	1.11
- 5,000 - 9,999 บาท	29	3.75	0.93
- 10,000 - 29,999 บาท	28	3.83	0.94
- 30,000 - 49,999 บาท	3	3.83	0.43
- 50,000 บาทขึ้นไป	3	4.57	0.00

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามีค่า $F = 2.570$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23
วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างรายได้กับความเห็นของผู้สูงอายุต่อ
การเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	5	15.626	3.125	2.570	0.12
ภายในกลุ่ม	283	363.069	1.282		
รวม	288	378.695	-		

5.6 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานภาพกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามสถานภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างหย่าร้าง/แยกทางกัน มีค่าเฉลี่ย 3.78 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหม้าย โสด และสมรส ตามลำดับ (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียน
เพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพในปัจจุบัน	N=289	Mean	S.D.
- โสด	40	3.76	1.03
- สมรส	159	3.48	1.25
- หม้าย	71	3.76	0.93
- หย่าร้าง / แยกทางกัน	19	3.78	0.72

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามี ค่า $F=2.859$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่เท่ากับ 0.05 แสดงว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.25
วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างสถานภาพกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุ
ต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	3	12.025	4.001	2.859	0.25
ภายในกลุ่ม	285	366.670	1.286		
รวม	288	378.695	-		

5.7 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยลักษณะการอยู่อาศัยกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามลักษณะการอยู่อาศัย โดยกลุ่มตัวอย่างอยู่กับหลานค่าเฉลี่ย 3.78 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่คนเดียว อยู่กับบุตร และอาศัยผู้อื่นอยู่ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียน
เพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย

ลักษณะการอยู่อาศัย	N=289	Mean	S.D.
- อยู่คนเดียว	16	3.77	1.04
- บุตร	196	3.62	1.13
- หลาน	35	3.78	0.94
- อาศัยผู้อื่น	42	3.37	1.27

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามีค่า $F = 1.960$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้เพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.27)

ตารางที่ 4.27

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
ลักษณะการอยู่อาศัยกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุ
ต่อการเรียนรู้เพื่อใช้ประโยชน์คอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	3	7.393	2.464	1.960	0.26
ภายในกลุ่ม	285	371.302	1.302		
รวม	288	378.695	-		

ในส่วนที่ 2 ผู้ศึกษาได้กำหนด เพศ อายุ การศึกษา อาชีพปัจจุบัน รายได้ในปัจจุบัน ต่อเดือน สถานภาพสมรส และลักษณะที่อยู่อาศัย มาทดสอบความสัมพันธ์กับต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ 3 ด้าน ด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์ ด้านสถานที่เรียนคอมพิวเตอร์ และด้านหลักสูตรการเรียนคอมพิวเตอร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.8 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ พบว่า เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.58$) ซึ่งสูงกว่าผู้สูงอายุในเพศชาย ($\bar{X} = 3.52$) ซึ่งจากการทดสอบด้วย t-test พบว่ามีความแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

แสดงว่าเพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ด้าน
หลักการเรียนรู้ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.28)

ตารางที่ 4.28
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามเพศ

ความต้องการของผู้สูงอายุต่อการ เรียนเพื่อใช้ประโยชน์จาก คอมพิวเตอร์	เพศ	จำนวน N=289	Mean	S.D.	t	p
ด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์	ชาย	91	4.02	0.85	0.270	0.16
	หญิง	198	3.98	1.09		
ด้านสถานที่เรียนคอมพิวเตอร์	ชาย	91	2.93	1.13	-0.985	0.42
	หญิง	198	3.09	1.24		
ด้านหลักสูตรการเรียน คอมพิวเตอร์	ชาย	91	3.61	1.04	-0.493	0.26
	หญิง	198	3.68	1.27		
รวม	ชาย	91	3.52	2.20	-0.402	0.28
	หญิง	198	3.58	1.20		

5.9 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอายุกับความต้องการของผู้สูงอายุต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามระดับกลุ่มอายุ โดยกลุ่มตัวอย่างอายุ 80 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างอายุ 75-79 ปี มีค่าเฉลี่ย 3.75 เท่ากัน โดยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่าง อายุ 70-74 ปี 60-64 ปี และ 65-69 ปี ตามลำดับ (ตารางที่ 4.29)

ตารางที่ 4.29
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามอายุ

ระดับอายุ	N=289	Mean	S.D.
- 60 - 64 ปี	109	3.52	1.18
- 65 - 69 ปี	87	3.36	1.33
- 70 - 74 ปี	61	3.70	0.98
- 75 - 79 ปี	21	3.75	0.67
- 80 ปีขึ้นไป	11	3.75	0.87

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามีค่า $F=2.326$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่เท่ากับ 0.05 แสดงว่า อายุที่แตกต่างกันมีความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.30)

ตารางที่ 4.30
วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
อายุกับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	4	12.859	3.214	2.326	0.18
ภายในกลุ่ม	284	391.821	1.379		
รวม	288	404.680	-		

5.10 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างระดับการศึกษากับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 4.41 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างระดับประถมศึกษา ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรี การศึกษาดำรงว่าประถม ไม่ได้เรียนหนังสือ มัธยมศึกษา และ ปวช. ตามลำดับ (ตารางที่ 4.31)

ตารางที่ 4.31

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N=289	Mean	S.D.
- ไม่ได้เรียนหนังสือ	15	3.70	0.61
- ต่ำกว่าประถม	8	3.73	0.86
- ประถมศึกษา	138	3.94	1.23
- มัธยมศึกษา	59	3.52	1.07
- ปวช.	16	2.93	1.72
- ปวส. / อนุปริญญา	17	3.87	0.77
- ปริญญาตรี	33	3.83	0.91
- สูงกว่าปริญญาตรี	3	4.41	0.00

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามีค่า $F = 2.588$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่เท่ากับ 0.05 แสดงว่าการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ที่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.32)

ตารางที่ 4.32

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการศึกษา
กับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับ
โปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	7	24.001	3.428	2.588	0.03*
ภายในกลุ่ม	281	380.679	1.354		
รวม	288	404.680	-		

ผลทดสอบความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาของผู้สูงอายุที่มีความต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ แตกต่างต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33

การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ความต้องการของผู้สูงอายุ
ต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์
จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	$\bar{X}$	ไม่ได้ เรียน หนังสือ	ต่ำกว่า ประถม	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส./ อนุ ปริญญา	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี
		3.70	3.73	3.94	3.52	3.93	3.87	3.83	4.41
ไม่ได้เรียน หนังสือ	3.70	-	0.03*	-0.24*	0.18	-0.23*	-0.17*	-0.13*	-0.71*
ต่ำกว่าประถม	3.73		-	-0.21*	0.21	-0.20*	-0.14*	-0.10*	-0.68*
ประถมศึกษา	3.94			-	0.42	0.01*	0.07	0.11	-0.47*

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

การศึกษา	$\bar{X}$	ไม่ได้ เรียน หนังสือ	ต่ำกว่า ประม ศึกษา	ประม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส./ อน ุปริญญา	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรี
		3.70	3.73	3.94	3.52	3.93	3.87	3.83	4.41
มัธยมศึกษา	3.52				-	-0.41*	-0.35*	-0.31*	-0.89*
ปวช.	2.93					-	-0.94*	-0.90*	-1.48*
ปวส./ อนุปริญญา	3.87						-	0.04*	-0.54*
ปริญญาตรี	3.83							-	-0.58*
สูงกว่า ปริญญาตรี	4.41								-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.11 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างอาชีพกับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามอาชีพ โดยกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ประกอบอาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) มีค่าเฉลี่ย 3.80 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างอาชีพรับจ้าง ค้าขาย และข้าราชการบำนาญตามลำดับ (ตารางที่ 4.34)

ตารางที่ 4.34
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามอาชีพปัจจุบัน

อาชีพปัจจุบัน	N=289	Mean	S.D.
- ไม่ได้ประกอบอาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน)	180	3.63	1.17
- ข้าราชการบำนาญ	30	3.35	1.03
- ค้าขาย	55	3.36	1.19
- รับจ้าง	24	3.50	1.11

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามีค่า $F=2.365$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่เท่ากับ 0.05 แสดงว่า อาชีพที่แตกต่างกัน มีความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.35)

ตารางที่ 4.35
วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
อาชีพกับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	3	9.246	3.082	2.365	0.26
ภายในกลุ่ม	285	395.434	1.387		
รวม	288	404.680	-		

5.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างรายได้กับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามรายได้ โดยกลุ่มตัวอย่างรายได้ 50,000 บาทขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 4.76 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 30,000-49,999 บาท 5,000-9,999 บาท 10,000-29,999 บาท ต่ำกว่า 1,000 บาท และ 1,000-4,999 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 4.36)

ตารางที่ 4.36

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามรายได้ปัจจุบันต่อเดือน

รายได้ปัจจุบัน	N=289	Mean	S.D.
- ต่ำกว่า 1,000 บาท	171	3.57	1.18
- 1,000 - 4,999 บาท	55	3.19	1.23
- 5,000 - 9,999 บาท	29	3.77	0.92
- 10,000 - 29,999 บาท	28	3.60	1.06
- 30,000 - 49,999 บาท	3	3.78	0.43
- 50,000 บาทขึ้นไป	3	4.76	0.00

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามี ค่า $F=2.569$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่เท่ากับ 0.05 แสดงว่ารายได้ที่แตกต่างกัน มีความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.37)

ตารางที่ 4.37

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
รายได้กับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	5	17.214	3.443	2.569	0.08
ภายในกลุ่ม	283	387.466	1.369		
รวม	288	404.680			

5.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานภาพกับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามสถานภาพ โดยกลุ่มตัวอย่าง มีสถานภาพหม้าย ค่าเฉลี่ย 3.69 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด หย่าร้าง/แยกทางกัน และสมรส ตามลำดับ (ตารางที่ 4.38)

ตารางที่ 4.38

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพในปัจจุบัน	N=289	Mean	S.D.
- โสด	40	3.67	1.05
- สมรส	159	3.42	1.25
- หม้าย	71	3.69	1.06
- หย่าร้าง / แยกทางกัน	19	3.63	0.82

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามีค่า $F=2.280$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่เท่ากับ 0.05 แสดงว่ารายได้ที่แตกต่างกัน มีความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.39)

ตารางที่ 4.39

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
สถานภาพกับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	3	10.598	3.532	2.280	0.25
ภายในกลุ่ม	285	394.082	1.382		
รวม	288	404.680			

5.7 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยลักษณะการอยู่อาศัยกับความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

พบว่าค่าเฉลี่ยของความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ มีความแตกต่างกันตามสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกัน โดยกลุ่มตัวอย่างอยู่กับหลาน ค่าเฉลี่ย 3.61 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับบุตร อยู่คนเดียว และอาศัยผู้อื่นอยู่ตามลำดับ (ตารางที่ 4.40)

ตารางที่ 4.40
วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้
เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ
จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย

ลักษณะการอยู่อาศัย	N=289	Mean	S.D.
- อยู่คนเดียว	16	3.59	1.15
- บุตร	196	3.60	1.09
- หลาน	35	3.61	0.98
- อาศัยผู้อื่น	42	3.14	1.51

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบกับความแตกต่างความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ด้านต่างๆ ด้วยสถิติ F-test พบว่ามี ค่า $F=3.136$ มีความแตกต่างกันในทางสถิติที่เท่ากับ 0.05 แสดงว่าลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกัน มีความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ที่ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 4.41)

ตารางที่ 4.41
วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
ลักษณะการอยู่อาศัยกับความต้องการของผู้สูงอายุต่อ
การเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	3	12.454	4.151	3.136	0.19
ภายในกลุ่ม	285	392.226	1.376		
รวม	288	404.680	-		

ตอนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นและความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนคอมพิวเตอร์ : กรณีศึกษาสมาชิกชมรมผู้สูงอายุเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ได้ปรากฏข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญในการนำผลการศึกษามาอภิปราย เพื่อนำไปสู่ข้อเสนออื่นๆ ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ 3 ด้าน คือ ด้านหลักการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ ด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์ และด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านประโยชน์การใช้คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.69$) ด้านหลักการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.66$) และด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.33$) เนื่องจาก ปัจจุบันเป็นโลกกระแสโลกาภิวัตน์ มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดนผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างจึงมีความคิดเห็นว่า คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมืออย่างเดียวยที่สามารถทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทศพนธ์ นรทัศน์ (2552, น. 9-10) ที่กล่าวว่า คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมต่อเข้าสู่โลกออนไลน์ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเต็มไปด้วยบริการที่หลากหลายอันเป็นแหล่งสาระความรู้ ความบันเทิงแก่ผู้สูงอายุ ได้แก่ เว็บไซต์ต่างๆ ที่สามารถให้ข้อมูลทุกอย่างที่อยากรู้ (จนมีผู้กล่าวไว้ว่าเว็บไซต์คือห้องสมุดที่ใหญ่ที่สุดในโลก) บริการรับ-ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การสืบค้นข้อมูลออนไลน์ การสนทนาออนไลน์ เป็นต้น ผู้สูงอายุหลายท่านอาจจะคุ้นเคยกับการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดีในช่วงวัยก่อนเกษียณ ช่วงวัยทำงาน และท่านเหล่านั้นก็คงจะประจักษ์ด้วยตนเองแล้วว่า คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตนั้น มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้เพียงใด แต่ผู้สูงอายุหลายท่านก็ยังไม่คุ้นเคย หรือไม่เคยใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาก่อน ก็อาจมีความรู้สึกว่าการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ยุ่งยากต่อการใช้งาน เป็นสิ่งทันสมัยเกินไปสำหรับตนเอง และเห็นว่าผู้สูงอายุยังเป็นผู้มีศักยภาพในการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ($\bar{X} = 3.55$) แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุแม้ว่าร่างกายเริ่มเสื่อมถอยไปตามกาลเวลา แต่สมองและความรู้ไม่เคยเสื่อมถอยมีแต่จะต้องแสวงหาความรู้ไม่มีที่สิ้นสุด ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างยังให้ความสำคัญการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับสุมาลี สังข์ศรี (2546, อ้างถึงใน อาชัญญา รัตนอุบล, สารีพันธ์ ศุภวรรณ, มนัสวาสน์ โกวิทยา, และ วีรเทพ ปทุมเจริญวัฒนา, 2548, น. 13-14) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิตว่า การศึกษาตลอดชีวิตช่วยให้บุคคลมีโอกาสเรียนรู้ทุกช่วงชีวิต ช่วยให้บุคคลได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกัน ช่วยให้บุคคลได้รับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมกลมกลืนกับสภาพการดำเนินชีวิตจริง เพราะการศึกษาตลอดชีวิตเป็น

การบูรณาการศึกษากับชีวิต ช่วยให้บุคคลได้รับการศึกษาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้ ช่วยให้บุคคลได้รับการศึกษาที่สอดคล้องกับการทำงานช่วยให้บุคคลสามารถเลือกอาชีพและพัฒนาอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปช่วยให้บุคคลมีความรู้ มีทักษะที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ช่วยให้บุคคลมีอิสระในการเรียนรู้สามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตรงกับระดับความสามารถของตนเอง ช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ช่วยให้บุคคลสามารถพึ่งพาตนเองได้ ช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอดทุกช่วงชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม เป็นการศึกษาที่ช่วยให้ผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้มีโอกาสในการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ช่วยให้บุคคลและองค์กรในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และช่วยสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจุบันการสื่อสารที่รวดเร็วและชัดเจนที่สุด คือ การรับ-ส่งอีเมล ($\bar{X} = 4.00$) คอมพิวเตอร์สามารถเป็นสื่อกลางสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุตรหลานกับตัวผู้สูงอายุเอง ($\bar{X} = 3.84$) การเรียนรู้วิธีการใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นช่องทาง ในการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ ($\bar{X} = 3.83$) สอดคล้องกับ ศิริวรรณ อนันต์โต (2552, น. 18) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต ช่วยให้ผู้สูงอายุทันข่าวทันโลก เป็นแหล่งข่าวและความรู้ ช่วยเพิ่มประสบการณ์ชีวิต เป็นแหล่งความบันเทิง ช่วยฆ่าเวลาและความเบื่อหน่าย มีข้อมูลมากมาย ค้นหาได้รวดเร็ว และสะดวกประหยัดเวลา โดยทศพนธ์ นรทัศน์ (2552, น. 15-19) ได้กล่าวว่า คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตกับผู้สูงอายุว่า มิใช่เรื่องยากที่จะศึกษาหาความรู้ แต่ก่อนอื่นต้องมาทำความรู้จักกับอินเทอร์เน็ต ผู้สูงอายุเองสามารถเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกับเด็กหรือลูกหลานในครอบครัว ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในครอบครัว ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าสามารถพูดคุยและให้คำปรึกษา แนะนำแก่ลูกหลานได้ในขณะเดียวกันผู้สูงอายุก็จะได้เรียนรู้วิทยาการใหม่ๆ ด้วย เนื่องจากอินเทอร์เน็ตไม่ใช่สิ่งไกลตัวสามารถเรียนรู้ได้ทุกเพศทุกวัย ทำให้ก้าวทันโลก เป็นคนทันสมัย และช่วยฝึกสมอง ฝึกความจำไว้ให้กับผู้สูงอายุ เป็นการป้องกันโรคอัลไซเมอร์ สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตจะช่วยผู้สูงอายุได้อย่างไร นั้น มีหลัก 3 ประการ คือ ใช้เพื่อการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ ใช้ในการคัดลอก (Copy & Paste) เอกสาร เมื่อได้ข้อมูลที่ต้องการแล้วสามารถคัดลอกเพื่อเก็บไว้ และใช้ในการสื่อสารผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) จากประเด็นสูงสุด 3 อันดับแรกทำให้ทราบถึง ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่ยังมีความคิดเห็นที่จะพัฒนาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้เท่าทันสมัยใหม่

2. ความต้องการของผู้สูงอายุต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ตัวชี้วัด 3 ประเด็น คือ ความต้องการด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์ ความต้องการด้านสถานที่เรียนคอมพิวเตอร์ และความต้องการด้านหลักสูตรการเรียนคอมพิวเตอร์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์มากที่สุด ($\bar{X} = 3.99$) ด้านหลักสูตรการเรียนคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.66$) และด้านสถานที่เรียนคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.04$) ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญด้านผู้สอนคอมพิวเตอร์เป็นลำดับมาก เนื่องจาก ปัจจุบันมีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงมีความต้องการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ โดยมีองค์ประกอบด้านผู้สอนหลักสูตรที่เข้าใจง่าย และสถานที่ดำเนินการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ บรรลุ ศิริพานิช (2538, น. 42-43) ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าในเรื่องความรู้มากมาย มีคนต้องการหรือจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง เมื่ออยู่ในวัยกำลังทำงานก็ต้องเรียนรู้เพื่อให้ทันความก้าวหน้า แม้เกษียณอายุการงานแล้ว การเรียนรู้ก็ยังมีความต่อเนื่องเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น ความพึงพอใจหรือเพื่อการดำเนินกิจกรรมบางอย่างให้ประสบความสำเร็จ คนทุกคนจำเป็นต้องพัฒนาให้มีนิสัยศึกษาหาความรู้ และนิสัยนี้จะต้องต่อเนื่องตั้งแต่เกิดจนตาย การกระตุ้นให้มีนิสัยต้องการศึกษาหาความรู้มีแนวทาง โดยเลือกเรียนรู้สิ่งที่ชอบและสนุกสนาน ข้อนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ลองประเมินตัวเองว่าเหมาะสมและถนัดเรื่องใดบ้าง อย่าไปดิ้นทุ้มเสียแต่เริ่มแรกว่าไม่สามารถทำได้ คนเรามีความสามารถ มีความถนัดในบางอย่าง อยู่ที่ว่าจะให้โอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่เพิ่มเติม และกระตุ้นให้อยากเรียนรู้กับตนเองหรือไม่ หากให้โอกาสการเรียนรู้เพิ่มเติมก็จะประสบความสำเร็จได้อย่างไม่น่าเชื่อ ด้านหลักสูตรการเรียนรู้นี้ต้องใช้ความจำ จะเป็นเรื่องลำบากสำหรับผู้สูงอายุ แต่จะทดแทนได้โดยความจริงที่ว่า ให้เรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้เก่า และความชำนาญเก่า จะช่วยในเรื่องความจำได้ง่ายขึ้น ครูผู้สอนต้องกำหนดมาตรฐานว่ามีความสามารถของผู้สูงอายุขนาดใด อย่าตั้งความปรารถนาไว้มาก ในระยะแรกต้องเริ่มต้นทีละน้อยแล้วค่อยๆ เพิ่มมาตรฐานขึ้นเรื่อยๆ ความสามารถในการเรียนรู้ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากการฝึกปฏิบัติและการชักชวนกระตุ้นเตือน ผู้สูงอายุเองต้องหัดนิสัยในการอ่านกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ก่อนที่เกษียณอายุการงาน อย่าแก้ตัวว่าไม่มีเวลา เพราะการกระตุ้นเตือนให้อ่านจะช่วยในการทำงานด้วย ให้รวมเพื่อน และกลุ่มการศึกษาเพื่อหาความรู้ ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หากไม่คุ้นเคยกับการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ต้องเข้าศึกษาเรียนรู้ในโปรแกรมที่องค์กรต่างๆ จัดสอนขึ้น

ประเด็นที่เจ็ดมีค่าความต้องการสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้สอนที่มีความอดทนต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.09$) ที่ชุมชนเปิดการสอนคอมพิวเตอร์ที่อยู่ใกล้บ้าน

($\bar{X} = 4.03$) และเพื่อให้รู้จักวิธีการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ($\bar{X} = 4.00$) ซึ่งสอดคล้องกับ ทศพนธ์ นรทัศน์ (2552, น. 12-13) ได้กล่าวเกี่ยวกับบุคลากรผู้สอนว่า กรณีที่ผู้สูงอายุมีรายได้เพียงพอ ก็ไปสมัครเล่นกับบริษัท/สถาบัน/องค์กรที่เปิดสอนคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้สูงอายุ (ค่าลงทะเบียนจะอยู่ประมาณ 2,500 – 3,500 บาท) ซึ่งปัจจุบัน มีชมรม โอฟีฟายคลับ (Old People Playing Young Club: OPPIY Club) ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมความรู้ทางคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ โดยใช้ชื่อหลักสูตรที่ดึงดูดใจว่า “มือใหม่หัดเล่นคอมพิวเตอร์” หรือชื่อหลักสูตรอย่างเป็นทางการว่า “หลักสูตรคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตขั้นพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุ” หลักสูตรนี้ ได้รับการออกแบบมาให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์มาก่อน ทำการสอนโดยครูผู้สอนที่มีความชำนาญในการถ่ายทอดความรู้ ด้านคอมพิวเตอร์ให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้อบรมจะได้รับคู่มือประกอบการเรียนที่ง่ายต่อการเรียนรู้ และทำความเข้าใจ และที่สำคัญคือการสอนจะดำเนินไปอย่างช้าๆ และยังคงกล่าวไว้ว่า ถ้าไม่มีรายได้เพียงพอหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา ต้องจัดฝึกอบรมให้ผู้สูงอายุในราคาที่ถูก หรือก็ไม่คิดค่าใช้จ่าย และสอดคล้องกับ แนวคิดการสร้างความเท่าเทียมกันทางสังคม แผนการพัฒนาสังคม แห่งความเท่าเทียมด้วย ICT ซึ่งการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศภายใต้กรอบ IT 2010 มีเป้าประสงค์เพื่อสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญา บนพื้นฐานของความเสมอภาค และความเท่าเทียม ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ต้องการให้ประชาชนทุกภาคส่วน รวมถึงคนพิการ และผู้สูงอายุ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศได้อย่างเท่าเทียมกัน หากแต่เมื่อพิจารณาถึงความเป็นจริงแล้ว จะเห็นได้ว่ากลุ่มบุคคลดังกล่าวยังไม่สามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศได้อย่างแท้จริง แผนการพัฒนาสังคมแห่งความเท่าเทียมด้วย ICT มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดช่องว่างทางดิจิทัล ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ จะต้องมีความยุทธศาสตร์ และมาตรการที่ต้องดำเนินการเพื่อเพิ่มช่องทางให้ผู้ด้อยโอกาสคนพิการและผู้สูงอายุให้มีโอกาส เข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากนั้นต้องมีการฝึกอบรมให้สามารถใช้อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถรับบริการภาครัฐอย่างเท่าเทียม ทั้งถึง และเป็นธรรม

ประเด็นที่มีข้อเสนอแนะในระดับสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่

- ให้เปิดสอนในชุมชนเขตบางขุนเทียนที่ใกล้บ้าน ร้อยละ 71.8 เนื่องจาก ผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่มีร่างกายที่เสื่อมสลายเปลี่ยนแปลงไปตามอายุที่เพิ่มขึ้น ไม่สามารถเดินทาง หรือ เคลื่อนย้ายไปได้ในระยะทางไกลๆ จำเป็นที่ต้องทำกิจกรรมต่างๆ ใกล้กับที่พักอาศัย ซึ่งสอดคล้องกับ (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2544, น. 10-11) ได้เสนอข้อคิดเห็น ของ บาร์โร และสมิธ (Barrow and

Smith) ว่าเป็นการยากที่จะกำหนดว่าผู้ใดชราภาพหรือสูงอายุ แต่สามารถพิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ ได้ดังนี้คือ การปฏิบัติหน้าที่ทางร่างกาย (Body Functioning) เป็นการกำหนดโดยยึดตามเกณฑ์ทางสรีรวิทยาหรือทางกายภาพ บุคคลจะมีการเสื่อมสลายทางสรีรวิทยาที่แตกต่างกันในวัยสูงอายุอวัยวะต่างๆ ในร่างกาย จะทำงานน้อยลงซึ่งแตกต่างกันในแต่ละบุคคล บางคนอายุ 50 ปี ฟันอาจจะหลุดทั้งปากแต่บางคนอายุถึง 80 ปี ฟันจึงจะเริ่มหลุด เป็นต้น การปฏิบัติหน้าที่ทางด้านจิตใจ (Mental Functioning) เป็นการกำหนดตามเกณฑ์ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การจำ การเรียนรู้ และความเสื่อมทางด้านจิตใจ สิ่งที่พบมากที่สุด ในผู้สูงอายุคือ ความจำเริ่มเสื่อม ขาดแรงจูงใจ การกำหนดแผนงานการฝึกอบรม จำต้องคำนึงถึงสถานที่ในการฝึกสอนให้ใกล้ที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุเป็นอันดับแรกๆ

- ให้สอนคอมพิวเตอร์ผู้สูงอายุ เพื่อรับข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 58.6 เนื่องจากผู้สูงอายุยังมีความต้องการเรียนรู้ รับรู้ข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น ข่าวสารทั้งทางด้านสิทธิตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ซึ่งสอดคล้องกับ (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และ วรณลักษณ์ เมียนเกิด, 2551, น. 61) ได้กล่าวไว้ใน ในหัวข้อการรับรู้สิทธิตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ผู้สูงอายุ ร้อยละ 91.2 รับรู้สิทธิของตนตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 โดยประเด็นผู้สูงอายุรับรู้ในผู้สูงอายุร้อยละ 79.0 รับรู้เกี่ยวกับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 53.8 รับรู้สิทธิด้านการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ร้อยละ 50.7 จะเห็นได้ว่าผู้สูงอายุยังมีศักยภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตให้มีคุณภาพ

- เรียนไม่เสียค่าใช้จ่าย ร้อยละ 14.6 สืบเนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 59.2 โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) ร้อยละ 62.3 ประเด็นสำคัญ เกิดจากส่วนใหญ่ นายจ้างไม่อยากจ้างผู้สูงอายุเข้าทำงาน เมื่อไม่มีงานทำ มีผลทำให้รายได้ลดลงจนกระทั่ง เหลือรายได้ค่าเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดือนละ 500 บาท เพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับ (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2544, น. 10-11) กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการประกอบอาชีพ (Occupation) เป็นการกำหนดโดยยึดความสามารถในการประกอบอาชีพ โดยใช้แนวความคิด จากการเสื่อมถอยของสภาพทางร่างกาย และจิตใจ คนทั่วไปจึงกำหนดว่า วัยสูงอายุเป็นวัยที่ต้องพักผ่อน หยุดการประกอบอาชีพ ดังนั้น บุคคลที่อยู่ในวัยสูงอายุ จึงหมายถึง บุคคลที่มีวัยเกินกว่าวัยที่จะอยู่ในกำลังแรงงาน ดังนั้น ผู้สูงอายุจึงมีข้อเสนอแนะ อยากเรียนคอมพิวเตอร์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หากทางภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ภาครัฐหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ผู้สูงอายุได้เป็นเจ้าของในราคาถูกกว่าปกติ และอีกประการหนึ่ง คือ รัฐควรมีคอมพิวเตอร์ส่วนกลางเพื่อให้ผู้สูงอายุได้ยืมใช้ในการค้นหาข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย

